

■ *Milyen tervei, elképzelései vannak a következő időszakra?*

– A 2015-ös év mindenképpen fontos lesz. Ahogy mondtam, az új városvezetéssel megindult a párbeszéd a jövő debreceni zenéi életéről, ezért a következő hónapok a konkrét javaslatok kidolgozásával fognak telni. Emellett rövidesen meghirdetjük a jövő évadot, ennek zenekari részét már Kovács Lászlóval együtt készítjük el. Magam pedig több színházi produkción dolgozom, tavasszal azonban több hangversenyt is vezényelni fogok, így ezekre szintén készülnöm kell.

■ *Mi a helyzet a kórossal?*

– A városvezetéssel az énekkarról is sokat beszélünk. Támogatják a Kodály Kórus értekeit és küldetését, emellett meghatározó feladat lesz a Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny jövő évi sikeres megrendezése is. A fenntartónk elvárása ezért az, hogy amikor a Kodály Kórus karnagyi pályázatát ismét kiírjuk, olyan szakembert találjunk, aki az utóbbi feladat ellátásában szintén meghatározó munkát tud végezni. A kórus dinamikus és sűrű időszakát éli, most tért vissza egy háromhetes európai turnéről.

■ *Sikerült valamit tenni azért, hogy a zenészbéreket növeljék? Vagy még mindig gondot jelent, hogy sokan inkább a pedagóguspályát választják inkább?*

– Sajnos a közalkalmazotti bértáblától – az imént említett egyszeri keresetkiegészítéstől eltekintve – nem tudunk eltérni, semmilyen számítható pluszjövédelmet nem tudunk biztosítani. Egész biztos, hogy ebből a tarthatatlan, és a zenész-munkerőpiacon – ezáltal a magyar kulturális életben – maradandó károkat okozó helyzetből csak központi döntések által juthatunk ki. Tekintve, hogy a előadó-művészeti feladatok eredendően kirakat-tevékenységek, remélem, hogy mielőbbi megoldást sikerül találni. A helyzet bizonyosan súlyos, és egy olyan intézményben mint a miénk, ahol semmilyen forrás nincs a közalkalmazotti bérek kiegyensúlyozására, a romboló hatás többszörös.

Addig is, mi lehetőségeinkhez mérten támogatjuk a muzsikuskollégákat abban, hogy a zenekari/énekkari munka mellett tanítsanak is, és nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a Kodály Filharmonia olyan hely legyen, ahol kiegyensúlyozott és közösségi szempontból is stabil munkavégzés folyik – ez azonban önmagában hosszútávon nem lehet megoldás.

R. Zs.

„Az együttesvezetés profán problémákból áll...”

Kovács László vezető karmester lett Debrecenben

Sikeres koncertek, jó hangulatú próbák során van túl Kovács László a Kodály Filharmonikusoknál, s márciustól már a vezető karmesteri posztot tölti be.

A dirigens bízik abban, hogy három évtizedes tapasztalatát jól tudja hasznosítani majd ennél az együttesnél is, és azon dolgozik, hogy még jobba váljék a társulat, még izgalmasabb hangversenyekkel várják a közönséget. Például egyik kedvenc műfaját, a jazzt is gyakrabban hallhatják majd Debrecenben az érdeklődők.

Közben pedig továbbra is számos felkérésnek tesz eleget, itthon és külföldön egyaránt.

■ *Hogyan kezdődött a debreceni közös munka? Korábban is dirigálta a zenekart és a kórust?*

– Érdekes módon, bár sok együttesel alakult ki rendszeres együttműködésem, valahogyan Debrecen kimaradt. Harmincöt év alatt, amióta a pályán vagyok, gyakorlatilag egyszer vezényeltem a zenekart. A Kodály Kórushoz azonban többször volt szerencsém, számos alkalommal szerepeltek Miskolcon. A debreceni felkérést egyébként már nagyon régen megkaptam Somogyi-Tóth Dánieltől, akkortájt, amikor egyértelműen látszott, hogy Miskolcon gondok lesznek. Végül az ottani végjáték még hónapokig elhúzódott, majd ezt követően a debreceni kinevezésemet is számos dologgal össze kellett hangolni. Így végül csak most, márciustól lettem vezető karmester, de az utóbbi naptári évben már közel 10 hangversenyt dirigálhattam az együttest.

■ *Hogyan kapott ennyi koncertet?*

– Somogyi-Tóth Dániel távolléte idején átadott a saját produkcióiból és a közben kialakulókat is rám osztotta. Így módomban állt megismerni őket, és rendkívül jó benyomást tettek rám.

■ *Dolgozott a kórossal is?*

– Igen, rögtön az első munkáim egyike Vajda János Cantus Firmus című, egyórás oratóriuma volt. A betanítást is magam végeztem, s a darab nemcsak Debrecenben, hanem a Zeneakadémián is elhangzott. Jelentős munka volt, ahol mind a zenekarral, mind a kórossal közelebbi ismeretséget köthettem. Már ekkor megtapasztaltam, hogy milyen

lelkes és intenzíven dolgozó együttesekről van szó. A zenekar ráadásul amellett, hogy koncerteken muzsikál, rengeteg szolgálatot teljesít színházban is, a tevékenységük másik fele ott zajlik. Ennek köszönhetően nagyon flexibilisek, hiszen sokféle produkciót kell jól kísérniük, temérdek változó körülményhez alkalmazkodniuk, és mindezt igen magas színvonalon teszik.

■ *Mennyire vesz részt a következő szezon kialakításában?*

– A zenekar vezetése részéről teljes a nyitottság, hogy megvalósíthassam az elképzeléseimet a saját, illetve a zenekar további programját illetően. De, aki állított már össze ilyen volumenű műsortervet, az tudja, milyen sok szempont szerint kell megfelelni a végeredménynek. Ezért számomra a programterv összeállítása mindig csapatmunka volt, ahol 4-5 kreatív segítővel konzultálva alakul ki a végeredmény. Ezen a szisztémán Debrecenben sem szeretnék változtatni.

■ *Milyen tervekkel kezd neki a debreceni munkának? Szeretné bővíteni a repertoárt?*

– Átnézve az eddigi műsorokat, a Kodály Filharmonikusoknak elég gazdag a szimfonikus repertoárjuk, még annak ellenére is, hogy közben a színházban is teljesíteniük kell. Valóban nagyon sokszínű, kortárs műveket is rendszeresen műsorra tűznek. Kiváló szerzőket kérnek fel arra, hogy írjanak az együttesnek darabokat. Komoly lehetőséget képviselnek a kórossal együtt, hiszen kevés együttes mondhatja el magáról, hogy ott van, házon belül mellette egy énekkar is. A kórus szintén szívesen dolgozik a zenekarral.

■ *Már látja a következő szezont?*

– Igen, lassan összeállt a program. Abban a hálás helyzetben vagyok, hogy az elmúlt harminc év produkcióiból tudok válogatni és pontosan emlékszem arra, milyen darabok, milyen hatással voltak egymásra egy koncerten. Szívesen keverek akár műfajokat egy estén belül.

■ *Ezek szerint lesznek „jól bevált”, szokatlan műsorok Debrecenben is?*

– Persze, próbálok nyitni ezen a téren is. A városban rengeteg olyan kulturális hagyomány van, ami jól működik, de rengeteg még a lehetőség. A Nagyerdőn több olyan helyszínt találni, melyek ideális környezetet jelentek ezeknek az újféle rendezvényeknek. Azon törjük a fejünket, hogyan lehet ott is a szimfonikus zenekart a központba állítani.

■ *Milyen műhelymunkát tervez?*

– Nagyon kiegyenlített a fúvós szekció, jó helyeken jó emberek ülnek, a vonóskar is megbízható, magas színvonalat képvisel, de a kisebb együttesekre bontott próbák használnak megkérdőjelezhetetlen.

■ *Mi a helyzet a közönséggel?*

– Eddigi tapasztalataim alapján azt mondhatom, a Kodály Filharmónia rendelkezik egy olyan megbízható közönség bázissal, amely a jelenleg használt koncerthelyszíneken teltházakat biztosít. Ez egy nagyon komoly, hosszú évek alatt elért eredmény, melyet ésszerű műsorpolitikával meg kell őrizni a későbbiekben is.

■ *Gondolom, egy jól működő együttesből is lehet még jobbat csinálni, néha jól jön egy friss szem és fül...*

– Valóban. Számomra is meglepő volt az a váratlanul gyors pozitív folyamat, amivel az együttjátszási képességük rövid idő alatt javult. Ezeket a kedves muzsikusokat én még csak a legjobb oldalukról, vendégkarmestertként ismerem, aki elmondja, mit és hogyan akar, megnevezi a dolgokat és ők teljesítik ezeket a kéréseket. Könnyebb most, mint amikor nagyon ismerek már mindenkit, és pontosan tudom, hogy mi a gond...

■ *Vezető karmesterként milyen céljai vannak?*

– Lehet meglepő, hatásosnak tűnő dolgokat felsorolni, de tapasztalatból tudom, hogy egy együttes vezetése során a feladatok nagy része elég profán. Megannyi apró dolgot, kis problémát kell megoldani ahhoz, hogy minden jól „áramoljon”, hogy teljesül-

hessenek a nagy, kijelölt célok. Érdekes, minden városban megvannak azok a koncerthelyszínek, amelyhez ragaszkodik a publikum, és bár felépül egy-egy új kiváló helyszín, mégsem hajlandóak oda járni... Hiába van ott a Kölcsey Központ, mégis inkább az Aranybikába szeret járni a közönség, ami egyre inkább megéri egy felújításra. A Kölcsey lehetne egy jól hangzó terem, hiszen rendelkezik egy nagyon finom elektroakusztikai segítő-rendszerrel, melynek a lehetőségeit ki lehetne használni. A próbatermeket is hangulatosabbá lehetne varázsolni. Sok olyan dolog akad még, amin jó lenne változtatni és már évek óta küzd érte a menedzsment.

■ *Mennyire fér meg két karmester egy csárdában?*

– Sőt, két igazgató-karmester, mert hát 8 hónapig azt is csináltam. Inkább két diplomata együttműködéseként definiálnám ezt a kapcsolatot, akik pontosan tisztában vannak a határokkal, illetve, hogy azok mikor és meddig léphetők át. Elméletileg a zenekar gondozásával főleg én foglalkozom, ő pedig a városi zenei élet irányításával, de gyakorlatban ez sokkal összetettebb. Mindennél fontosabb az egymás iránti bizalom. Biztos vagyok benne, hogy jól tudunk együttműködni hosszú távon.

■ *Miskolcon dirigál majd valamikor?*

– Több megkeresést kaptam a zenekar új régi vezetésétől, de most még sokáig nem tudom elképzelni, hogy menjek... Ez egy túl hosszú kapcsolat volt ahhoz, hogy azt mondjam, a fejből már ki van törölve és egy tiszta lapot nyitok. Persze, lehet, hogy eljön majd az a pillanat is.

■ *Mi mindennel foglalkozik most Debrecen és az ELTE együttese mellett?*

– Coppéliát dirigáltam az Operaházban, ami nagyon jól esett és a következő szez-

ban is lesz folytatása az együttműködésnek. Pár hete jöttem vissza egy 3 hetes kínai turnéről, ahol a Szegedi Szimfonikusokkal léptünk fel. Nemrég vezényeltem Pécsen, és Orosz Zoltánnal volt egy pár koncertünk a Győriekkel. Az ELTÉ-t azért élvezem, mert rengeteg aktív és kreatív ember van ott körülöttem, akiktől mindig újabb és újabb szikrák érkeznek. Debrecenben most már valóban el kell látnom azokat zenekarvezetői feladatokat, amelyek a vezénylésen kívül egy ilyen pozícióhoz tartoznak. Ezek nem feltétlenül a legélvezetesebb részei a munkának, de ha nincs minden, időben, tiszteséggel elrendezve, akkor ez a későbbiekben sok baj forrása lehet. Most, hogy már a saját zenekarom lett a KFZ, más a felelősségem, mint az elmúlt időszakban.

■ *Harminc év után milyen volt az élet zenekar nélkül?*

– Miskolcon, bár kiváló munkatársaim voltak, sok teher lógott a nyakamban, minden átáramlott rajtam. Szoros volt ez a kapcsolat, ami egyszer csak, szinte az egyik pillanatról a másikra abbamaradt. Az elején nagy szabadságot jelentett, hogy lekerült rólam az együttes terhe. Felszabadultam, nem kellett beszámolnom senkinek, megszűnt a napi 8-10 telefon... Sokat, sokfelé dirigáltam – immáron, mint vendég –, még kicsit több is lett az elfoglaltságom, mint korábban. De aztán egyszer csak jött egy koncertre vonatkozó felkérés, hogy csináljak meg valamit, és akkor azzal szembesültem, hogy ez csak akkor lenne lehetséges, ha kapnék hozzá egy zenekart... Volt, hogy kedves szerzőm bekopogtatott az új művével, de nem volt együttesem, akikkel előadjam... Ezekben a helyzetekben rosszul éreztem magam. Elveszítettem az addig természetesként megélt komfortérzetem. Szerencsére kevés idő telt el így, és most már a jövőre koncentrálok, koncentrálok.

R. Zs.